

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 26ης Νοεμβρίου 2002 *

Στην υπόθεση C-202/01,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον G. Valero Jordana και την J. Adda, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γαλλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τους G. de Bergues και D. Colas, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία, μη ταξινομώντας επαρκώς σε ζώνες ειδικής προστασίας τα πλέον κατάλληλα εδάφη για τη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

διατήρηση των ειδών αγρίων πτηνών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 1979, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 202), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 97/49/ΕΚ της Επιτροπής, της 29ης Ιουλίου 1997 (ΕΕ L 223, σ. 9), καθώς και των αποδημητικών ειδών και, ειδικότερα, μη ταξινομώντας σε ζώνη ειδικής προστασίας επαρκές έδαφος της πεδιάδας Maures (Γαλλία), δεν εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ανωτέρω οδηγία και παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της Συνθήκης ΕΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-P. Puissochet, πρόεδρο τμήματος, C. Gulmann (εισηγητή), F. Macken, N. Colneric και J. N. Cunha Rodrigues, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: S. Alber

γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 27ης Ιουνίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 16 Μαΐου 2001, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, προσφυγή δώκουσα να αναγνωρισθεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία, μη ταξινομώντας επαρκώς σε ζώνες ειδικής προστασίας (στο εξής: ΖΕΠ) τα πλέον κατάλληλα εδάφη για τη διατήρηση των ειδών αγρίων πτηνών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 1979, περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 202), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 97/49/ΕΚ της Επιτροπής, της 29ης Ιουλίου 1997 (ΕΕ L 223, σ. 9, στο εξής: οδηγία), καθώς και των αποδημητικών ειδών και, ειδικότερα, μη ταξινομώντας σε ζώνη ειδικής προστασίας επαρκές έδαφος της πεδιάδας Maures (Γαλλία), δεν εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ανωτέρω οδηγία και παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της Συνθήκης ΕΚ.

Το νομικό πλαίσιο

2 Το άρθρο 4, παράγραφοι 1, 2 και 4, της οδηγίας προβλέπει:

«1. Για τα είδη που αναφέρονται στο παράρτημα Ι προβλέπονται μέτρα ειδικής διατήρησης, που αφορούν τον οικότοπό τους, για να εξασφαλισθεί η επιβίωση και αναπαραγωγή των ειδών αυτών στη ζώνη εξαπλώσεώς τους.

Για τον σκοπό αυτό λαμβάνονται υπόψη:

- α) τα είδη που απειλούνται με εξαφάνιση·
- β) τα είδη που είναι ευπαθή σε ορισμένες μεταβολές των οικοτόπων τους·
- γ) τα είδη που θεωρούνται σπάνια διότι οι πληθυσμοί τους είναι μικροί ή η τοπική τους εξάπλωση περιορισμένη·
- δ) άλλα είδη που έχουν ανάγκη ιδιαίτερης προσοχής, λόγω ιδιοτυπίας του οικοτόπου τους.

Για να πραγματοποιηθούν οι εκτιμήσεις θα ληφθούν υπόψη οι τάσεις και οι μεταβολές των επιπέδων του πληθυσμού.

Τα κράτη μέλη κατατάσσουν κυρίως σε ζώνες ειδικής προστασίας τα πλέον κατάλληλα εδάφη, σε αριθμό και επιφάνεια, για τη διατήρηση των ειδών αυτών στη γεωγραφική θαλάσσια και χερσαία ζώνη στην οποία έχει εφαρμογή η παρούσα οδηγία.

2. Ανάλογα μέτρα υιοθετούνται από τα κράτη μέλη για τα αποδημητικά είδη που δεν μνημονεύονται στο παράρτημα Ι, η έλευση των οποίων είναι τακτική, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες προστασίας στη γεωγραφική θαλάσσια και χερσαία ζώνη στην οποία εφαρμόζεται η παρούσα οδηγία, όσον αφορά τις περιοχές αναπαραγωγής, αλλαγής φτερώματος και διαχειμάσεως, και τις ζώνες όπου βρίσκονται οι σταθμοί κατά μήκος των οδών αποδημίας. Για τον σκοπό αυτό τα κράτη μέλη αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στην προστασία των υγροτόπων, και ιδίως όσων έχουν διεθνή σπουδαιότητα.

[...]

4. Τα κράτη μέλη υιοθετούν κατάλληλα μέτρα για να αποφύγουν στις ζώνες προστασίας που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 τη ρύπανση ή τη φθορά των οικοτόπων, καθώς και τις επιζήμιες για τα πτηνά διαταράξεις, όταν αυτές έχουν σημαντικές συνέπειες σε σχέση με τους αντικειμενικούς στόχους του παρόντος άρθρου. Τα κράτη μέλη [καταβάλλουν επίσης προσπάθειες] να αποφύγουν τη ρύπανση ή τη φθορά των οικοτόπων και έξω από τις ζώνες προστασίας.»

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

Η διαδικασία σχετικά με την ανεπάρκεια των καταταγμένων σε ΖΕΠ εδαφών

3 Με έγγραφο οχλήσεως που απηύθυνε στη Γαλλική Κυβέρνηση στις 23 Απριλίου 1998, η Επιτροπή διατύπωσε αιτίαση περί της μη ορθής εφαρμογής του άρθρου 4 της οδηγίας. Με το ίδιο έγγραφο, η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι οι γαλλικές αρχές δεν κατέταξαν, σε ικανό αριθμό και επιφάνεια, εδάφη και ότι οι καταταγείσες ζώνες δεν ήταν αρκούντως ποικίλες και αντιπροσωπευτικές ώστε να παρέχουν προστασία σε όλα τα απαριθμούμενα στο παράρτημα Ι της οδηγίας είδη αγρίων πτηνών, καθώς και στα αποδημητικά είδη που δεν μνημονεύονται στο ανωτέρω παράρτημα. Με το ίδιο

έγγραφο, η Επιτροπή υποστήριξε επίσης ότι σε σημαντικό αριθμό περιπτώσεων δεν διασφαλιζόταν η προστασία των καταταγέντων ως ΖΕΠ εδαφών.

- 4 Με έγγραφο της 13ης Νοεμβρίου 1998, η Γαλλική Κυβέρνηση κοινοποίησε την απάντησή της επί του εγγράφου οχλήσεως. Με σειρά εγγράφων που απηύθυνε κατά το διάστημα από Νοέμβριο 1998 έως 25 Φεβρουαρίου 2000, η Γαλλική Κυβέρνηση ενημέρωσε την Επιτροπή σχετικά με τον προσδιορισμό οκτώ νέων ΖΕΠ. Γνωστοποίησε επίσης εγκύκλιο του Υπουργείου Χωροταξίας και Περιβάλλοντος της 29ης Ιουλίου 1999 προς τους νομάρχες διοικητικών διαμερισμάτων, με την οποία διευκρινιζόταν ότι η Γαλλική Δημοκρατία είχε αναλάβει τη δέσμευση να προχωρήσει σε συμπληρωματικούς προσδιορισμούς ΖΕΠ.
- 5 Με έγγραφο της 4ης Απριλίου 2000, η Επιτροπή διατύπωσε αιτιολογημένη γνώμη διαπιστώνοντας ότι, μη κατατάσσοντας επαρκώς σε ΖΕΠ τα πλέον κατάλληλα εδάφη για τη διατήρηση των παρατιθεμένων στο παράρτημα I της οδηγίας ειδών αγριών πτηνών και των αποδημητικών ειδών, η Γαλλική Δημοκρατία δεν εκπλήρωσε τις απορρέουσες από την οδηγία υποχρεώσεις. Η Επιτροπή κάλεσε το εν λόγω κράτος μέλος να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς την ανωτέρω αιτιολογημένη γνώμη, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίησή της, και να της τα κοινοποιήσει.
- 6 Η Γαλλική Κυβέρνηση απάντησε στις 23 Ιουνίου 2000 επί της αιτιολογημένης γνώμης.

Η διαδικασία σχετικά με τη μη κατάταξη της πεδιάδας Maures σε ΖΕΠ

- 7 Η Επιτροπή απηύθυνε στις 22 Ιουνίου 1994 προς τη Γαλλική Κυβέρνηση έγγραφο οχλήσεως λόγω μη τηρήσεως των βαρυνουσών, δυνάμει των άρθρων 3 και 4 της

οδηγίας, τη Γαλλική Δημοκρατία υποχρεώσεων. Με το ίδιο έγγραφο, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι, λαμβάνοντας υπόψη το μεγάλο ενδιαφέρον της από ορνιθολογικής απόψεως, η πεδιάδα Maures, 7 500 εκτάρια της οποίας εμπίπτουν στην εθνική απογραφή των σημαντικών για τη διατήρηση των πτηνών ζωνών (στο εξής: ΣΔΠΖ), δημοσιευθείσα το 1994 από το γαλλικό Υπουργείο Περιβάλλοντος και τον Σύνδεσμο για την προστασία των πτηνών, θα έπρεπε να είχε καταταγεί σε ΖΕΠ. Η Επιτροπή ισχυρίστηκε επίσης ότι ένα τμήμα της τοποθεσίας αυτής απειλούνταν με ρύπανση και υποβάθμιση λόγω της υλοποίησης σειράς αναπτυξιακών σχεδίων, μεταξύ των οποίων το σχέδιο του συγκροτήματος αναψυχής του δάσους Bouis.

- 8 Οι γαλλικές αρχές ανακοίνωσαν, με έγγραφο της 9ης Απριλίου 1996, στην Επιτροπή, ιδίως, ότι είχε κινηθεί ένδικη διαδικασία κατά των παρανόμων εργασιών αποψιλώσεως και οικοδομήσεως που είχαν αναληφθεί στη ζώνη συντονισμένης ανάπτυξεως του δάσους Bouis και ότι, με σκοπό την οριστική προστασία της πεδιάδας Maures κατά πάσης δημόσιας ή ιδιωτικής προσβολής βραχυπροθέσμως ή μακροπροθέσμως, είχε κινηθεί διαδικασία σχεδίου γενικού ενδιαφέροντος, ενώ η έκδοση της πράξεως περί υιοθέτησεως του σχεδίου αυτού προβλεπόταν για το 1996.
- 9 Με έγγραφο της 19ης Δεκεμβρίου 1997, η Επιτροπή διατύπωσε αιτιολογημένη γνώμη, στα πλαίσια της οποίας διαπίστωσε ότι, μη κατατάσσοντας την πεδιάδα Maures σε ΖΕΠ, μη λαμβάνοντας μέτρα ειδικής προστασίας αφορώντα τον οικότοπο των οικείων πτηνών και μη λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα ούτε για τη διαφύλαξη, διατήρηση ή αποκατάσταση επαρκούς ποικιλομορφίας και επιφανείας των οικοτόπων των πτηνών, ούτε για την αποφυγή της ρυπάνσεως ή της υποβαθμίσεως των εν λόγω οικοτόπων λόγω της υλοποίησης του σχεδίου του συγκροτήματος αναψυχής του δάσους Bouis, η Γαλλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει των άρθρων 3 και 4 της οδηγίας. Η Επιτροπή κάλεσε το εν λόγω κράτος μέλος να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς την ανωτέρω αιτιολογημένη γνώμη εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίησή της.
- 10 Με έγγραφο της 5ης Νοεμβρίου 1998, οι γαλλικές αρχές διευκρίνισαν ότι είχαν ταξινομήσει σε ΖΕΠ 879 εκτάρια της πεδιάδας Maures. Με έγγραφο της 29ης Νοεμβρίου 1999, οι γαλλικές αρχές εξήγγειλαν σημαντική επέκταση της εν λόγω ΖΕΠ.

- 11 Με έγγραφο της 23ης Ιουνίου 2000, οι γαλλικές αρχές εξήγγειλαν ότι είχαν την πρόθεση να επεκτείνουν έγκαιρα την επιφάνεια της ΖΕΠ της πεδιάδας Maures σε έκταση υπερβαίνουσα τα 4 700 εκτάρια.

- 12 Εκτιμώντας ότι οι απαντήσεις των γαλλικών αρχών δεν της επέτρεπαν να συναγάγει ότι η Γαλλική Δημοκρατία εξέδωσε, εντός των ταχθεισών με τις αιτιολογημένες γνώμες της 4ης Απριλίου 2000 και 19ης Δεκεμβρίου 1997 προθεσμιών, τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να θέσουν τέρμα στις προσαπτόμενες παραβάσεις, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει ενώπιον του Δικαστηρίου την παρούσα προσφυγή.

Επί της προσφυγής

Επί του ζητήματος των μη επαρκώς καταταγμένων σε ΖΕΠ εδαφών

- 13 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το άρθρο 4 της οδηγίας σημαίνει την κατάταξη σε ΖΕΠ επαρκών, τόσο ποσοτικώς όσο και ποιοτικώς, εδαφών, λαμβανομένων υπόψη των επιστημονικώς διαπιστωθέντων χαρακτηριστικών των τοποθεσιών. Κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής φάση, η Γαλλική Κυβέρνηση δεν αμφισβήτησε κατ' ουσία τον ισχυρισμό ότι οι προορισθείσες στη Γαλλία ΖΕΠ δεν παρείχαν τη δυνατότητα εκπληρώσεως της υποχρεώσεως αυτής. Επομένως, η προσφυγή έπρεπε, εν πάση περιπτώσει, να γίνει δεκτή.

- 14 Η Επιτροπή προσθέτει ότι το καλύτερο μέσον επιτεύξεως του στόχου του άρθρου 4, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας συνίσταται στην κατάταξη σε ΖΕΠ των εδαφών

που έχουν απογραφεί επιστημονικά για την αντικειμενική ορνιθολογική σημασία τους ως οικοτόπων αγρίων πτηνών, στα οποία αναφέρεται το παράρτημα Ι της οδηγίας, ή αποδημητικών πτηνών.

15 Έτσι, αναφερόμενη στα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία και ιδίως στην απογραφή των ΣΔΠΖ, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Γαλλική Κυβέρνηση αθέτησε την υποχρέωσή της να κατατάξει επαρκώς σε ΖΕΠ τα πλέον κατάλληλα εδάφη κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας. Η απογραφή αυτή, η οποία συμβαδίζει, άλλωστε, με την εκ μέρους της Επιτροπής σε κοινοτική κλίμακα απογραφή των «Important Bird Areas» (στο εξής: απογραφή των IBA), στη δημοσιευθείσα τον Μάρτιο 2000 έκδοσή της, και η οποία εντοπίζει 285 ΣΔΠΖ στο μητροπολιτικό έδαφος της Γαλλίας, συνιστά τη μεγαλύτερη διαθέσιμη επιστημονική απόδειξη για τη σφαιρική εκτίμηση των κατατάξεων στις οποίες προέβη η Γαλλική Δημοκρατία επί του συνόλου του εδάφους της. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι η Γαλλική Κυβέρνηση δεν αντέταξε απογραφές αντικρούουσες τα συμπεράσματα της απογραφής των ΣΔΠΖ, όφειλε να κατατάξει σε ΖΕΠ όλες τις θεωρούμενες ως ΣΔΠΖ, βάσει της εν λόγω απογραφής, ζώνες.

16 Η Γαλλική Κυβέρνηση αναφέρει ότι στις 17 Ιουλίου 2001 υφίσταντο 117 ΖΕΠ επιφανείας περίπου 900 000 εκταρίων, αριθμού που αντιπροσωπεύει το 41 % του αριθμού των ΣΔΠΖ και το 19 % της επιφανείας τους. Πάντως, αναγνωρίζει ότι οφείλει να προβεί σε επιπλέον κατατάξεις σε ΖΕΠ για να εκπληρώσει την απορρέουσα από το άρθρο 4 της οδηγίας υποχρέωση.

17 Εντούτοις, η Γαλλική Κυβέρνηση εκτιμά ότι η οδηγία δεν την υποχρεώνει να κατατάξει σε ΖΕΠ το σύνολο του εδάφους στο οποίο αναφέρεται η απογραφή των ΣΔΠΖ ή η απογραφή των IBA του 2000. Κατά τη Γαλλική Κυβέρνηση, τα προσδιοριζόμενα με τις απογραφές αυτές εδάφη δεν προσφέρονται όλα για τον χαρακτηρισμό τους ως «πλέον καταλλήλων εδαφών» προς κατάταξή τους σε ΖΕΠ κατά την έννοια του άρθρου 4 της οδηγίας. Επιπλέον, η προσέγγιση, τόσο στα πλαίσια της απογραφής των ΣΔΠΖ, η οποία δημοσιεύθηκε το 1994, όσο και της απογραφής των IBA του 2000, είναι ευρύτερη και σφαιρικότερη από εκείνη που αποτέλεσε οδηγό για την επεξεργασία της απογραφής των IBA του 1989. Η τελευταία είναι η μόνη επι-

κεντρωνόμενη στα «πλέον κατάλληλα εδάφη», ενώ οι άλλες απογραφές καλύπτουν πολύ σημαντικότερο έδαφος.

- 18 Η Γαλλική Κυβέρνηση παραδέχεται επίσης ότι 6 από τα 116 είδη αγρίων πτηνών του παραρτήματος Π της οδηγίας, τα οποία απαντούν στο γαλλικό έδαφος, δεν απολαύουν προστασίας σε μία τουλάχιστον από τις γαλλικές ΖΕΠ.
- 19 Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η Γαλλική Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί ότι δεν κατέταξε επαρκώς σε ΖΕΠ τα πλέον κατάλληλα εδάφη για τη διατήρηση των κατά το παράρτημα Ι της οδηγίας ειδών αγρίων πτηνών και των αποδημητικών ειδών.
- 20 Επιπλέον, ως γνωστόν, ο κραυγαετός, ο τερεκότρυγγας, ο έλανος, ο νανομωγοχάφτης, ο μύχος της φυλής των Βαλεαρίδων και ο κατσιλιέρης της δέκλας, πτηνά τα οποία περιλαμβάνονται μεταξύ των απαριθμούμενων στο παράρτημα Ι της οδηγίας ειδών, δεν προστατεύονταν εν πάση περιπτώσει μέσω του προσδιορισμού οποιασδήποτε ΖΕΠ επί του γαλλικού εδάφους κατά τη λήξη της προθεσμίας της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη.
- 21 Επομένως, χωρίς να απαιτείται η εξέταση του ζητήματος αν πρέπει να καταταγούν σε ΖΕΠ όλα τα απογραφόμενα ως ΣΔΠΖ εδάφη, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Γαλλική Δημοκρατία δεν κατέταξε, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, επαρκώς σε ΖΕΠ, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας, τα πλέον κατάλληλα εδάφη για τη διατήρηση των αναφερομένων στο παράρτημα Ι της οδηγίας ειδών αγρίων πτηνών και των αποδημητικών ειδών. Κατά συνέπεια, η προσφυγή της Επιτροπής πρέπει να γίνει δεκτή ως προς το σκέλος αυτό.

Επί της ανεπαρκείας της κατατάξεως σε ΖΕΠ της πεδιάδας Maures

- 22 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, κατατάσσοντας μόλις 879 εκτάρια της πεδιάδας Maures σε ΖΕΠ, τη στιγμή που η ΣΔΠΖ καλύπτει, για την ανωτέρω τοποθεσία, 7 500 εκτάρια, η Γαλλική Δημοκρατία παρέβη και την απορρέουσα από το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας υποχρέωση να κατατάξει σε ΖΕΠ τα πλέον κατάλληλα, σε αριθμό και επιφάνεια, εδάφη. Δεδομένου ότι η Γαλλική Κυβέρνηση ανέλαβε τη δέσμευση να επεκτείνει τη ΖΕΠ της πεδιάδας Maures από 879 σε 4 700 εκτάρια, αναγνώρισε με τον τρόπο αυτό την ανεπάρκεια της επιφανείας που είχε καταταγεί σε ΖΕΠ εντός της τοποθεσίας αυτής. Επιπλέον, εφόσον 7 500 εκτάρια της πεδιάδας Maures καταλογίζονται στην απογραφή των ΣΔΠΖ, οι γαλλικές αρχές θα έπρεπε να τα κατατάξουν εξ ολοκλήρου σε ΖΕΠ, εκτός και αν αποδείκνυαν ότι εις το ανέκδοτο κατάταξη της τοποθεσίας σε ΖΕΠ δεν είναι αναγκαία υπό το φως της οδηγίας.
- 23 Η Γαλλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το δικόγραφο της προσφυγής δεν περιλαμβάνει καμία ιδιαίτερη νομική επιχειρηματολογία αφορώσα κατάταξη σε ΖΕΠ ενός ανεπαρκούς εκτάσεως τμήματος της πεδιάδας Maures. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή δεν χωρεί με το δικόγραφό της σε έστω και συνοπτική έκθεση των νομικών στοιχείων που θα της επέτρεπαν να συναγάγει τη διάπραξη παραβάσεως αφορώσας συγκεκριμένα την πεδιάδα Maures. Επομένως, η αιτίαση αυτή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.
- 24 Επί της ουσίας, η Γαλλική Κυβέρνηση παραδέχεται ότι η κατάταξη, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο λήξεως της ταχθείσας προθεσμίας στην αιτιολογημένη γνώμη, των 879 εκταρίων σε ΖΕΠ εντός της πεδιάδας Maures ήταν ανεπαρκής για τους σκοπούς της εκπληρώσεως, όσον αφορά την τοποθεσία αυτή, των απορρεουσών από το άρθρο 4 της οδηγίας υποχρεώσεων. Πάντως, η παράβαση έπαυσε μετά την κοινοποιηθείσα στις 17 Μαΐου 2001 επέκταση της ΖΕΠ της πεδιάδας Maures στα 4 537 εκτάρια.

- 25 Ως προς την ένσταση απαραδέκτου, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, δυνάμει του άρθρου 19 του Οργανισμού του Δικαστηρίου και του άρθρου 38, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να περιέχει, μεταξύ άλλων, συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών των οποίων γίνεται επίκληση. Κατά συνέπεια, εναπόκειται στην Επιτροπή, σε κάθε προσφυγή που ασκεί δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, να αναφέρει τις ακριβείς αιτιάσεις επί των οποίων το Δικαστήριο καλείται να αποφανθεί, καθώς και — τουλάχιστον κατά τρόπο συνοπτικό — τα νομικά και πραγματικά στοιχεία επί των οποίων βασίζονται οι αιτιάσεις αυτές (βλ. απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 1990, C-347/88, Επιτροπή κατά Ελλάδος, Συλλογή 1990, σ. I-4747, σκέψη 28).
- 26 Με το δικόγραφο της προσφυγής της, η Επιτροπή αναφέρθηκε, επαρκώς κατά νόμο, στη νομική βάση της αιτιάσεως λόγω της ανεπαρκούς κατατάξεως σε ΖΕΠ της πεδιάδας Maures. Η ίδια η Γαλλική Κυβέρνηση αναγνώρισε, με το υπόμνημά της ανταπαντήσεως, ότι τα νομικά στοιχεία επί των οποίων θεμελιώνεται η αιτίαση αυτή μπορούσαν να επεκταθούν μέσω αναπτύξεων της Επιτροπής αφορωσών την πρώτη αιτίαση.
- 27 Κατόπιν αυτού, η ένσταση απαραδέκτου είναι απορριπτέα.
- 28 Όσον αφορά την ουσία, επιβάλλεται να υπογραμμιστεί ότι η Γαλλική Κυβέρνηση αναγνωρίζει ανεπιφύλακτα ότι δεν είχε χωρήσει, κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, σε επαρκή, υπό το φως των απορρεουσών από την οδηγία υποχρεώσεων, κατάταξη σε ΖΕΠ τμήματος του εδάφους της πεδιάδας Maures.
- 29 Επιπλέον, ως γνωστόν, η πεδιάδα Maures αποτελεί καταφύγιο 23 ειδών αγρίων πτηνών που απαριθμούνται στο παράρτημα I της οδηγίας, καθώς και αρκετών αποδημητικών ειδών μη περιλαμβανομένων στο παράρτημα, ορισμένα από τα

οποία, ιδίως ο βλάχος, η νανομουγκάνα, η χαλκοκουρούνα, η γιδοβυζάτρα και ο αετομάχος, καθιστούν τη ζώνη αυτή τοποθεσία μεγάλου ορνοθολογικού ενδιαφέροντος.

30 Κατόπιν αυτού, χωρίς να απαιτείται η εξέταση του ζητήματος αν, όσον αφορά την πεδιάδα Maures, όλο το καταλογογραφημένο ως ΣΔΠΖ έδαφος πρέπει να καταταγεί σε ΖΕΠ, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Γαλλική Δημοκρατία δεν κατέταξε, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, σε ΖΕΠ, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας, επαρκή επιφάνεια της πεδιάδας Maures. Ως εκ τούτου, η προσφυγή της Επιτροπής πρέπει να γίνει δεκτή ως προς το σκέλος αυτό.

31 Υπό το φως των προεκτεθέντων, λοιπόν, πρέπει να διαπιστωθεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία, μη κατατάσσοντας επαρκώς σε ΖΕΠ τα πλέον κατάλληλα εδάφη για τη διατήρηση των ειδών αγρίων πτηνών που περιλαμβάνει το παράρτημα Ι της οδηγίας, καθώς και των αποδημητικών ειδών, και, ειδικότερα, μη κατατάσσοντας επαρκή επιφάνεια της πεδιάδας Maures σε ΖΕΠ, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

32 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε να καταδικαστεί η Γαλλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα και η τελευταία ηττήθηκε, η Γαλλική Δημοκρατία πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Η Γαλλική Δημοκρατία, μη κατατάσσοντας επαρκώς σε ζώνες ειδικής προστασίας τα πλέον κατάλληλα εδάφη για τη διατήρηση των ειδών αγρίων πτηνών που περιλαμβάνει το παράρτημα I της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 1979, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 97/49/ΕΚ της Επιτροπής, της 29ης Ιουλίου 1997, καθώς και των αποδημητικών ειδών, και, ειδικότερα, μη κατατάσσοντας επαρκή επιφάνεια της πεδιάδας Maures (Γαλλία) σε ζώνη ειδικής προστασίας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας αυτής.**

- 2) Καταδικάζει τη Γαλλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.**

Puissochet

Gulmann

Macken

Colneric

Cunha Rodrigues

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 26 Νοεμβρίου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

R. Grass

J.-P. Puissochet

I - 11052